

ZASTOSOWANIE KONCEPCJI ZARZĄDZANIA ŁAŃCUCHEM DOSTAW (SUPPLY CHAIN MANAGEMENT – SCM) W BUDOWNICTWIE

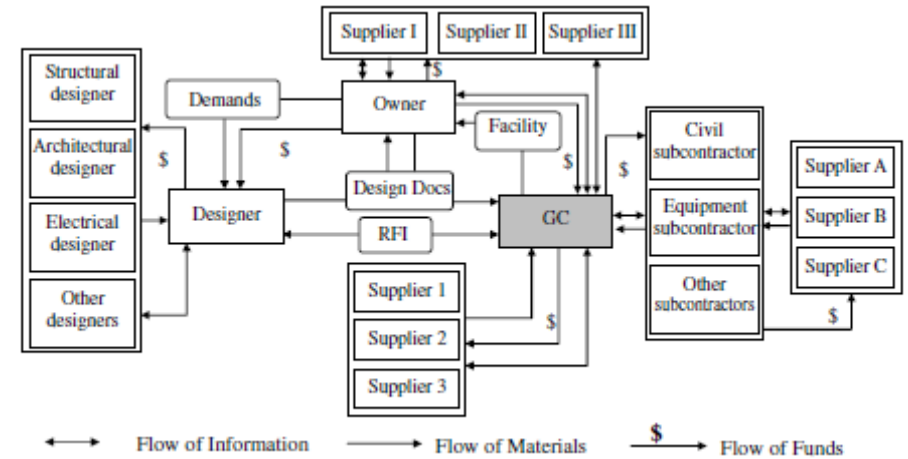
Korzenie zarządzania łańcuchem dostaw sięgają lat 80-tych ub. wieku. Najczęściej SCM utożsamiane jest z zarządzaniem logistycznym oraz zarządzaniem operacyjnym, stanowiąc ich naturalną ścieżkę rozwoju. Praktyczne zastosowania dotyczą przede wszystkim przepływu informacji, produktów i usług. Wewnętrzne SCM obejmuje zagadnienia związane z zaopatrzeniem, produkcją i dystrybucją. Zewnętrzne SCM integruje przedsiębiorstwo z jego dostawcami i klientami.

Zarządzanie łańcuchem dostaw opiera się na wielu teoriach i dziedzinach naukowych, przez co ma multidyscyplinarny charakter. Nie istnieje uniwersalna definicja łańcucha dostaw i zarządzania łańcuchem dostaw, co powoduje ciągły rozwój i adaptacje założeń SCM w kolejnych, nowych obszarach.

Innowacyjność oraz praktyczność rozwiązań SCM, stosunkowo niedawno, została wykorzystana w branży budowlanej. Firmy i koncerny budowlane uznały koncepcję zarządzania łańcuchem dostaw za metodę pozwalającą na obniżenie kosztów, podniesienie jakości produkcji, skrócenie czasu wykonywania przedsięwzięć i zwiększenie elastyczności harmonogramowania.

Budowlane łańcuchy dostaw (Construction Supply Chain – CSC) dotyczą całościowo przedsięwzięcia (projektu). Ogniwami w tym łańcuchu są dostawcy i odbiorcy surowców, materiałów, maszyn i urządzeń, ludzi (pracowników), pieniędzy oraz dokumentacji technicznej, a także wielu różnych informacji i zasobów niematerialnych, które są niezbędne do realizacji robót i obiektów budowlanych [Sobotka, P. Jaśkowski, 2009]. CSC nie jest łańcuchem firm budowlanych połączonym relacjami business-to-business, ale siecią wielu organizacji i związków, które obejmuje przepływ informacji, przepływ materiałów, usług lub produktów, oraz przepływu funduszy pomiędzy klientem, projektantem, wykonawcą i dostawcą (rys. 1).

Rozwiązania wynikające z koncepcji zarządzania łańcuchami dostaw w budownictwie (*Construction Supply Chain Management – CSCM*) funkcjonują już w USA oraz w mniejszym stopniu w Europie Zachodniej. W polskim sektorze budowlanym, do tej pory, nie wykorzystuje się *CSCM*.

Rys. 1. Struktura ogólna łańcucha dostaw w budownictwie (CSC).

Źródło: [Xue i inni, 2007].

Dobrze zaplanowane i opracowane koncepcje logistyczne oraz rozwiązania w zakresie zarządzania procesami logistycznymi dają szansę na sprawną realizację projektu i redukcję kosztów związanych z logistyką, jak również całkowitych kosztów przedsięwzięcia. Co wpływa na redukcję kosztów? Największy wpływ ma wybór prawidłowych modeli i metod sterowania przepływami zasobów od dostawcy do odbiorcy. Kolejnym ważnym elementem zwiększenia efektywności projektu jest odpowiednia koordynacja procesów logistycznych wszystkich jego interesariuszy na każdym etapie cyklu inwestycyjnego.

Projekty budowlane trwające często ponad 24 miesiące, o budżetach sięgających miliardów złotych, a dodatkowo realizowane na obszarach miejskich w istniejącej, bardzo gęstej zabudowie wymuszają zaangażowanie zewnętrznego partnera, który stanowi istotny element grupy uczestników przedsięwzięcia. Takim przykładem była realizacja budowy centrum handlowo-rozrywkowo-biurowego – „Złote Tarasy” w Warszawie. Firma realizująca przedsięwzięcie zrobiła kolejny krok na drodze integracji procesów logistycznych i outsourcingu obsługi logistycznej, co pomogło w rozwiązaniu wielu problemów technicznych i organizacyjnych oraz zapewniło ochronę środowiska naturalnego, jednocześnie skracając cykl budowy, a w efekcie obniżając koszty ekonomiczne i społeczne projektu. To był

równocześnie kolejny etap zbliżający projekt (i generalnego wykonawcę) do zastosowania rozwiązań z zakresu CSCM.

Wysokie ryzyko inwestycji budowlanych, kryzys na rynku kredytów hipotecznych oraz wysokie wymagania klientów – tak wygląda w skrócie rynek nieruchomości w Polsce. Poszukiwane są rozwiązania, z jednej strony minimalizujące koszty wykonawców, z drugiej ważne jest, aby została zachowana wysoka jakość produktu. Czy CSCM może być odpowiedzią na obecny stan rzeczy ?

Literatura

1. Sobotka A., Jaśkowski P., Zarządzanie łańcuchem dostaw w realizacji przedsięwzięć budowlanych, GMiL nr 11/2009

2. X. Xue, Y. Wang, Q. Shen, X. Yu, Coordination mechanisms for construction supply chain management in the Internet environment, „International Journal of Project Management” 25/2007

Григорій МОНАСТИРСЬКИЙ

Тернопільський національний економічний університет, Україна

ВНУТРІШНЬОРЕГІОНАЛЬНІ ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ЯК ТЕХНОЛОГІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ РЕСУРСНОЇ ОБМЕЖЕНОСТІ

Для вирішення питань місцевого значення виникає потреба в господарській співпраці, об'єднанні матеріальних, фінансових та інших ресурсів, координації діяльності територіальних громад та їх підсистем, як в регіональному, так і національному масштабах, що є вагомим полігоном модернізації технологій забезпечення місцевого економічного та соціального розвитку в умовах ресурсної обмеженості.

Економічний та соціальний розвиток ресурсно та просторово невід'ємно пов'язаний з певною територією, від характеристик та особливостей якої великою мірою залежить його спрямованість та динаміка. Відповідно до теорії організації її комплексний розвиток можливий лише за умови цілеспрямованого розвитку всіх її елементів, що є повноцінними носіями системних властивостей. Забезпечення економічного та соціального розвитку територіальних громад в умовах

дефіциту ресурсів дозволяє застосування інтеграційних технологій.

Так, в сучасних умовах проблема нестачі ресурсів органів місцевого самоврядування може вирішуватися через залучення ресурсів інших територіальних громад. Основними шляхами її розв'язання, на наш погляд, можуть стати: формування суспільно-добровільного сектора економіки (коли громадяни об'єднують власні кошти для розв'язання проблеми нестачі ресурсів — ця тенденція характерна багатьом демократичним країнам); зміцнення доходної бази місцевих бюджетів через удосконалення бюджетної податкової політики; застосування всіх можливих способів ефективного використання комунальної власності (оренда, застава, іпотека, приватизація, реприватизація, передача тощо); отримання ефекту синергії в результаті розробки і реалізації стратегії розвитку територіальних громад; ресурсна інтеграція.

У процесі модернізації територіальної основи місцевого економічного розвитку необхідно врахувати, що будь-яке поселення є не відособленим утворенням, а відкритою системою, що за допомогою двосторонніх економічних, соціальних, управлінських, інформаційних зв'язків взаємодіє з іншими населеними пунктами, які в своїй сукупності складають регіональну систему. Об'єктивна історично обумовлена здатність сіл, селищ і міст формувати багатовекторну мережу різнопланових відносин визначає можливість її поглибленого використання з метою інтегративного вирішення локальних проблем та становлення повноцінного первинного адміністративно-територіального рівня в країні на основі посилення економічної бази комплексного розвитку поселень.

Одним із шляхів забезпечення життєздатності територіальних громад, покращення соціально-економічної ситуації та створення передумов для динамізації економічного розвитку поселень є інтеграція територіальних громад різних населених пунктів з метою об'єднання зусиль для задоволення спільних економічних і соціальних інтересів.

Необхідність становлення життєздатної територіальної громади на первинному рівні визначається загальносвітовим процесом пошуку оптимальної основи муніципального управління. Процес створення міцної первинної одиниці місцевого самоврядування (що отримав назву «процесу комунізації») відбувався в Франції та Швеції шляхом формування комун; в США, в яких тауни та тауншини, спеціальні й шкільні округи як інтегровані муніципальні утворення успішно забезпечують надання членам територіальної громади місцевих послуг.